



BẢN TIN

# KHOA HỌC & ỨNG DỤNG



SỐ 08/2015

20-08-2015  
ISSN 2354-1148

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ - LIÊN HIỆP CÁC HỘI KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT ĐỒNG NAI

1597 Phạm Văn Thuận - TP. Biên Hòa - ĐT : 0613.822.297 - Fax: 0613.825.585 - Email: nostdn@vnn.vn

## Cơ hội và thách thức đối với ngành chăn nuôi đồng nai khi việt nam gia nhập cộng đồng kinh tế Asean (aec)

### 1. Đặt vấn đề:

Đồng Nai là một trong những tỉnh thuộc vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Với điều kiện tự nhiên thuận lợi, có vị thế địa chính trị và an ninh quốc phòng quan trọng hàng đầu ở khu vực Đông Nam bộ, tỉnh có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng trong sự nghiệp phát triển kinh tế- xã hội của cả nước và của vùng Đông Nam bộ; hội tụ phần lớn các điều kiện và lợi thế nổi trội để phát triển các ngành kinh tế trong đó có ngành chăn nuôi mang lại hiệu quả kinh tế xã hội cao trong tiến trình

► [xem tiếp trang 2](#)

## Mạng xã hội me – Đại học Lạc Hồng

Mạng xã hội xuất hiện lần đầu tiên năm 1995 với sự ra đời của trang Classmate với mục đích kết nối bạn học, tiếp theo là sự xuất hiện của SixDegrees vào năm 1997 với mục đích giao lưu kết bạn dựa theo sở thích. Năm 2006, sự ra đời của Facebook đánh dấu bước ngoặt mới cho hệ thống mạng xã hội trực tuyến với nền tảng lập trình “Facebook Platform” cho phép thành viên tạo ra những công cụ mới cho cá nhân mình cũng như các thành viên khác dùng.

► [xem tiếp trang 4](#)

## Ngân ngơ hương sắc muồng hoa đào

Khi con chim Chơ rao - Pycnonotus jocosus thức dậy sớm hơn thường ngày để cất lên bài ca vang vọng, gọi tình. Cũng là lúc những cánh rừng ở miền Đông Nam bộ chuẩn bị khoác lên mình một chiếc áo mới. Trên cây Muồng hoa đào Cassia javanica khảng khiu, trơ trọi, những chiếc mầm sống khẽ vươn mình cùng đất trời trong thời khắc giao mùa. Từng đàn chim Phí Gracula religiosa cũng rủ nhau về đây ca hát gọi bầy

► [xem tiếp trang 8](#)

## Sản xuất sữa đậu nành lên men kefir

Sữa kefir hiện vẫn còn là khái niệm khá mới đối với người tiêu dùng Việt Nam. Các sản phẩm kefir xuất hiện trong nước không nhiều; tiêu biểu hiện có sữa chua kefir không đường do công ty Vinamilk sản xuất. Tuy nhiên thường chỉ có thể mua sản phẩm này tại các siêu thị lớn. Số lượng sản phẩm được bày trên kệ ít hơn so với các sản phẩm sữa chua khác của cùng nhà sản xuất. Ngoài ra sữa chua kefir còn được sản xuất thủ công tại hộ gia đình với phương pháp dựa theo kinh nghiệm là chủ yếu.

Kefir là loại sữa uống có cồn nhẹ, hơi nhớt gần giống với yogurt, có nguồn gốc từ núi Caucasus (thuộc

► [xem tiếp trang 5](#)

## CHUYÊN MỤC SỞ HỮU TRÍ TUỆ Bài 7: CHỈ DẪN ĐỊA LÝ

### Chỉ dẫn địa lý

Chỉ dẫn địa lý theo nghĩa rộng bao gồm các chỉ dẫn nguồn gốc, tên gọi xuất xứ và chỉ dẫn địa lý (theo nghĩa hẹp). Cần lưu ý rằng Công ước Paris không sử dụng thuật ngữ chỉ dẫn địa lý mà lại sử dụng các thuật ngữ chỉ dẫn nguồn gốc và tên gọi xuất xứ.

Chỉ dẫn nguồn gốc có nghĩa là dấu hiệu bất kỳ được sử dụng để chỉ dẫn rằng một sản phẩm hoặc dịch vụ có nguồn gốc từ một nước, một khu vực và một địa điểm cụ

► [xem tiếp trang 7](#)

### Trong số này:

- Đôi nét về quá trình mạ kẽm với những chi tiết mạ đơn giản và phức tạp Trang 14
- Kích hoạt tính năng tự động cập nhật bảo mật trong Ubuntu Server Trang 14
- Đừng hiểu sai về bệnh viêm gan siêu vi B Trang 10



► Tiếp theo trang 1

## Cơ hội và thách thức đối với ngành chăn nuôi Đồng Nai khi Việt Nam gia nhập cộng đồng kinh tế Asean (AEC)

công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế của tỉnh.

Chăn nuôi là ngành kinh tế nông nghiệp truyền thống và lâu đời tại Đồng Nai, là ngành kinh tế quan trọng của tỉnh đóng góp vào việc cung cấp lương thực thực phẩm, tạo công ăn việc làm và thu thập cho người lao động, đóng góp vào sự phát triển kinh tế xã hội của tỉnh nói chung. Theo số liệu của Tổng Cục thống kê thì số lượng trang trại ở Đồng Nai trong năm 2013 là 1.749 trang trại, chiếm 31,42% và đứng đầu vùng Đông Nam bộ. Trong đó trang trại chăn nuôi là 1.329 trang trại, chiếm 60,29% số lượng trang trại của vùng Đông Nam bộ. Đồng Nai là tỉnh một trong những tỉnh đi đầu vùng Đông Nam bộ và của cả nước về số lượng các trang trại chăn nuôi. Trong đó chưa kể số lượng chăn nuôi theo hình thức nông hộ nhỏ lẻ cũng phát triển mạnh ở Đồng Nai.

Trong những năm vừa qua ngành chăn nuôi của tỉnh Đồng Nai đã đạt được nhiều thành tựu đáng ghi nhận, ngành đã từng bước đổi mới, cải tiến quy trình công nghệ sản xuất theo hướng sản xuất hàng hóa, áp dụng kiến thức nông nghiệp, tuân thủ quy trình chăn nuôi gắn với bảo vệ môi trường và đã đạt được những kết quả nhất định. Tuy nhiên, ngành chăn nuôi của Tỉnh vẫn trong tình trạng sản xuất nhỏ, phân tán, lạc hậu, năng suất thấp, dịch bệnh nhiều, sản phẩm hàng hóa còn nhỏ bé, phần lớn người nông dân vẫn sản xuất chăn nuôi theo mô hình nhỏ lẻ, theo hình thức gia công cho các công ty nước ngoài, kiểm soát dịch bệnh, tiêu thụ sản phẩm, giá cả không ổn định nên hiệu quả sản xuất chưa cao và chưa chú trọng việc chăn nuôi với bảo vệ môi trường. Do đó, khi Việt Nam gia nhập AEC sẽ là cơ hội lớn để ngành chăn nuôi của tỉnh phát triển. Tuy nhiên, ngành chăn nuôi cũng sẽ gặp phải không ít thách thức khi AEC chính thức thành lập.

### 2. Sự hình thành và mục tiêu của AEC:

Tại Hội nghị Thượng đỉnh ASEAN lần thứ 9 năm 2003, các nhà Lãnh đạo ASEAN đã thống nhất một mục tiêu lớn chuyển đổi ASEAN thành Cộng đồng ASEAN vào năm 2020. Tuy nhiên tại Hội nghị Thượng đỉnh ASEAN lần thứ 12 năm 2007 tại Cebu, các nhà lãnh đạo quyết định đẩy nhanh hội nhập khu vực để hình thành Cộng đồng ASEAN vào năm 2015. Cộng đồng ASEAN gồm ba trụ cột chính: (1) cộng đồng an ninh - chính trị, (2) cộng đồng kinh tế, và (3) cộng đồng văn hóa - xã hội. Ba trụ cột này không loại trừ lẫn nhau mà được gắn kết chặt chẽ và củng cố lẫn nhau để đảm bảo một khu vực Đông Nam Á hòa bình, ổn định và thịnh vượng, ít nhất là theo các chính phủ của mỗi thành viên nhà nước. Mỗi trụ cột đều có lộ trình thực hiện riêng (Blue Print) để

chuẩn bị và hướng tới xây dựng một Cộng đồng ASEAN vào năm 2015. Với mục tiêu nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế công bằng trong khu vực, AEC sẽ tạo ra một khu vực kinh tế có tính cạnh tranh cao và hội nhập đầy đủ vào nền kinh tế toàn cầu. Do đó, lợi ích mà các thành viên có được khi AEC được hình thành là tăng trưởng kinh tế nhanh hơn, tạo ra nhiều việc làm hơn, thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) mạnh mẽ hơn, phân bổ nguồn lực tốt hơn, tăng cường năng lực sản xuất và tính cạnh tranh

Với ngành lương thực, nông nghiệp và thủy sản trong AEC, có ba lĩnh vực quan trọng cần tham gia:

(1) Tăng cường thương mại nội khối và tăng khả năng cạnh tranh của các sản phẩm nông, lâm, thủy sản ASEAN:

Tham gia CEPT/AFTA: Việt Nam đã giảm 96,2% dòng thuế đạt mức thuế 0 – 5% (1/1/2006). Riêng sản phẩm nhạy cảm (đường, trứng thương phẩm và trứng làm giống, gạo lứt và thóc, một số loại quả), Việt Nam thực hiện lộ trình giảm thuế xuống 0 – 5% từ 1/1/2006 – 2013 (trừ sản phẩm đường – 2010). (Với Lào, lộ trình cắt giảm về 0-5% là năm 2015).

Xây dựng và áp dụng quy trình sản xuất đảm bảo chất lượng và an toàn thực phẩm (GAP, HACCP): Bộ Nông nghiệp và PTNT đã ban hành quy trình áp dụng GAP cho nhiều sản phẩm trên cơ sở ASEAN GAP. Hiện nay các nông, lâm, thủy sản của Việt Nam xuất khẩu sang thị trường ASEAN nói riêng và thị trường thế giới nói chung đều áp dụng VietGAP, Global GAP hoặc EuroGAP trong quá trình sản xuất và chế biến, hoặc các tiêu chuẩn chất lượng của CODEX, phù hợp với yêu cầu của thị trường nhập khẩu.

Hài hòa hóa các tiêu chuẩn kiểm dịch (SPS), các MRLs: Bộ Nông nghiệp và PTNT tích cực tham gia các nhóm công tác về cây trồng, chăn nuôi ASEAN, đồng thời tham gia hài hòa hóa nhiều tiêu chuẩn kiểm dịch của Việt Nam trong bộ tiêu chuẩn kiểm dịch của ASEAN.

Phát triển rừng bền vững và Chứng chỉ rừng: Hiện nay Bộ Bộ Nông nghiệp và PTNT tham gia nhiều chương trình bảo vệ rừng và môi trường khu vực và quốc tế như REDD+, đàm phán VPA. Một số công ty lâm nghiệp của Việt Nam đã đủ điều kiện và được cấp chứng chỉ rừng SFC

(2) Tăng cường hợp tác, chuyển giao công nghệ giữa các nước thành viên ASEAN và với các tổ chức khu vực, quốc tế và khu vực tư nhân.

Tích cực tham gia cùng ASEAN trong các hợp tác chung với các đối tác như WTO, FAO, OIE, IPPC, CODEX và CITES, đây cũng là các tổ chức mà Việt Nam (Bộ Nông



♦ nghiệp và PTNT) tham gia làm thành viên chính thức.

Việt Nam cũng hợp tác hỗ trợ chuyển giao công nghệ với các nước trong khu vực, cụ thể như thực hiện nhiều chương trình hỗ trợ kỹ thuật trên nhiều lĩnh vực sản xuất nông lâm nghiệp và thủy sản với Lào, Campuchia, hỗ trợ sản xuất lúa cho Myanmar và Brunei Darrusalam.

Với khu vực tư nhân: Hiện Bộ Nông nghiệp và PTNT đã thành lập 6 Nhóm Công tác PPP thí điểm cho rau quả, chè, cà phê, thủy sản, hàng hóa chung, tài chính nông nghiệp. Các Nhóm Công tác này hoạt động hiệu quả, đã có nhiều mô hình đầu tư tốt có thể nhân rộng trên toàn quốc.

(3) Tăng cường vai trò hợp tác xã nông nghiệp để kết nối với thị trường, mang lại lợi ích thiết thực cho nông dân trong khu vực.

Năm	2010	2011	2012	2013
Số lượng trang trại chăn nuôi tỉnh Đồng Nai	1.581	1.177	1.172	1.329
Số lượng trang trại chăn nuôi của cả nước	3.558	6.267	8.133	9.206

Hiện nay Việt Nam vẫn duy trì hệ thống hợp tác xã tại khu vực nông thôn. Đại hội IV Liên minh HTX Việt Nam (tháng 4/2014) đã xác định Chiến lược phát triển của từng tổ hợp tác, HTX là nhằm phục vụ phát triển kinh tế- xã hội của đất nước, góp phần vào đảm bảo an sinh xã hội, tham gia tích cực trong triển khai các chương trình, dự án, để án phát triển kinh tế xã hội theo vùng, ngành và lĩnh vực; đồng thời chú trọng đáp ứng nhu cầu thiết thực trong sản xuất kinh doanh, đời sống của xã viên, thành viên. Các HTX được đóng vai trò quan trọng trong đời sống nông dân Việt Nam như phối hợp với hệ thống khuyến nông để chuyển giao công nghệ, mở rộng áp dụng các mô hình GAP, là chỗ dựa vững chắc cho Quỹ Tín dụng nhân dân cơ sở, đồng thời cũng là cầu nối giữa các thành viên trong tổ hợp tác với các doanh nghiệp trong cung ứng vật tư sản xuất, thu mua sản phẩm và kết nối với thị trường tiêu thụ

**3. Cơ hội và thách thức của ngành chăn nuôi tỉnh Đồng Nai khi Việt Nam gia nhập AEC:**

Đồng Nai là tỉnh có ngành chăn nuôi phát triển dẫn đầu cả nước, với 2 loại vật nuôi chính là lợn và gà. Theo số liệu của Sở NN&PTNT Đồng Nai đến tháng 6/2014 tỉnh Đồng Nai có tổng đàn lợn trên địa bàn là khoảng hơn 1,3 triệu con, trong đó, chăn nuôi trang trại chiếm hơn 50%, tổng đàn gà khoảng hơn 12 triệu con, với 80% chăn nuôi theo hình thức trang trại. Đồng Nai được xem là tỉnh có số lượng chăn nuôi gia cầm lớn nhất miền Đông Nam Bộ và chăn nuôi lợn lớn nhất nước, với tốc độ tăng trưởng chăn nuôi giai đoạn 2010 - 2014 bình quân đạt 7,8%/năm. Giá trị sản phẩm ngành chăn nuôi năm 2014 chiếm hơn 40,5% trong tổng giá trị sản xuất

ngành nông nghiệp của tỉnh.

Bảng: Số lượng trang trại chăn nuôi của Tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2010 - 2013

Trong những năm vừa qua ngành chăn nuôi Đồng Nai đã đạt được nhiều thành tựu đáng ghi nhận, luôn là địa phương dẫn đầu cả nước về chăn nuôi. Với quy mô chăn nuôi từ 600 con lợn hoặc hơn 2.000 con gà trở lên, quy trình chăn nuôi hiện đại và kỹ thuật tiến tiến cùng với những hỗ trợ của chính quyền địa phương đã tạo điều kiện cho ngành phát triển mạnh. Tuy nhiên, đối với những người chăn nuôi nhỏ lẻ do ít vốn, thiếu quỹ đất xây chuồng trại vẫn còn phổ biến nên đa số dễ lệ thuộc vào các doanh nghiệp, công ty chăn nuôi quy mô lớn về con giống, thức ăn chăn nuôi dẫn đến giá thành sản phẩm cao, rủi ro nhiều... Đặc biệt khi gia nhập cộng đồng AEC thì cơ hội lẫn thách thức mà ngành chăn nuôi Đồng Nai phải đối mặt là không ít.

**Cơ hội:**

Dưới sức ép cạnh tranh gay gắt trong bối cảnh toàn cầu hoá hiện nay cũng như tiến trình xây dựng AEC, các quốc gia ASEAN cũng như Việt

Nam cần thiết phải có lộ trình và chiến lược phát triển của mình để đủ sức cạnh tranh trên thị trường trong và ngoài nước. Đây là cơ hội để ngành chăn nuôi tỉnh Đồng Nai hoàn thiện quy trình sản xuất và nâng cao chất lượng sản phẩm.

Ngành chăn nuôi Đồng Nai có cơ hội lớn trong việc mở rộng thị trường bởi khi gia nhập AEC sẽ có thị trường tiêu thụ rộng lớn với hơn 600 triệu dân, môi trường thương mại hiệu quả, minh bạch và dễ dự đoán, cùng với việc đơn giản hóa thủ tục hải quan, loại bỏ các rào cản thương mại và dịch vụ. Đây cũng là cơ hội để các đơn vị, trang trại, cơ sở chăn nuôi của Đồng Nai tham gia sâu hơn vào chuỗi sản xuất và cung ứng khu vực và toàn cầu.

Khi Việt Nam gia nhập AEC sẽ tạo điều kiện cho tỉnh Đồng Nai nói chung thu hút vốn đầu tư từ các nước; các đơn vị chăn nuôi heo của tỉnh Đồng Nai có cơ hội giao lưu, học hỏi kinh nghiệm quản lý, tiếp thu trình độ khoa học công nghệ, kỹ thuật chăn nuôi hiện đại giúp tăng năng suất vật nuôi.

Khi gia nhập AEC, các rào cản thuế quan, phi thuế quan được tháo gỡ bằng cách hầu hết các mặt hàng nhập khẩu trong nội khối ASEAN sẽ được hưởng ưu đãi

thuế quan, môi trường đầu tư thuận lợi sẽ giúp các đơn vị chăn nuôi của tỉnh Đồng Nai hướng tới việc sản xuất và đẩy mạnh xuất khẩu, cắt giảm chi phí nhập khẩu, hạ giá thành sản phẩm, nâng cao năng lực cạnh tranh với các nước trong khu vực.

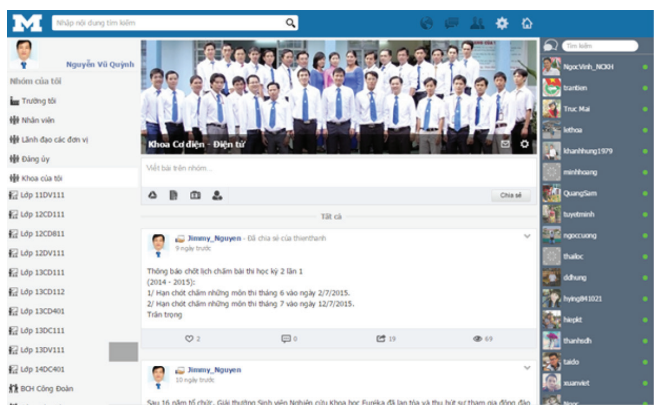
(Còn nữa)

**Lê Thị Mai Hương**



➤ Tiếp theo trang 1

## Mạng xã hội me – Đại học Lạc Hồng



Mạng xã hội là dịch vụ nối kết các thành viên cùng sở thích trên Internet lại với nhau với nhiều mục đích khác nhau không phân biệt không gian và thời gian. Mạng xã hội có những tính năng như trò chuyện (chat), gửi thư (e-mail), phim ảnh, chia sẻ tập tin, viết nhật ký (blog), xã luận... Mạng đổi mới hoàn toàn cách mọi người liên kết với nhau và trở thành một phần tất yếu của mỗi ngày cho hàng triệu thành viên khắp thế giới. Các dịch vụ này có nhiều phương cách để các thành viên tìm kiếm bạn bè, đối tác: dựa theo từng nhóm, ví dụ như tên trường hoặc tên thành phố, dựa trên thông tin cá nhân hoặc dựa trên sở thích cá nhân như thể thao, phim ảnh, sách báo, hoặc ca nhạc ..., dựa vào lĩnh vực quan tâm như kinh doanh, mua bán...

Hiện nay thế giới có hàng trăm mạng xã hội khác nhau như MySpace, Facebook, Orkut, Hi5, Friendster... Mạng xã hội khác gặt hái được thành công đáng kể theo vùng miền như Bebo tại Anh Quốc, CyWorld tại Hàn Quốc, Mixi tại Nhật Bản và tại Việt Nam xuất hiện rất nhiều các mạng xã hội như: Zing Me, YuMe, Tamtay... Trong hơn hai năm nghiên cứu, nhóm lập trình thuộc Trung tâm Thông tin Tư liệu – Trường Đại học Lạc Hồng cũng đã cho ra đời mạng xã hội ME để phục vụ công tác giảng dạy và giao lưu giữa giảng viên và sinh viên trong nhà trường.

Trang mạng xã hội ME là trang thông tin tích hợp mạng xã hội dành riêng cho giảng viên và sinh viên trường Đại học Lạc Hồng. Với mục đích phục vụ công tác giảng dạy, trao đổi thông tin giữa nhà trường và sinh viên. Từ năm 2013 đến nay, trang ME đã trở nên phổ biến và có tác động tích cực trong việc trợ giúp học tập, rèn luyện và sinh hoạt của hơn 18.000 sinh viên.

Với trang ME mỗi giảng viên và sinh viên sẽ tạo cho mình một tài khoản cá nhân. Trang ME có những tính năng như nhận thông báo, thông tin về các hoạt động của nhà trường, tra cứu lịch học, tra cứu điểm số... Ở trang ME các cá nhân có thể tự lập các nhóm, tham gia nhóm, chia sẻ thông tin, cảm xúc, đăng ảnh hay trò chuyện...

“ Ý tưởng xây dựng mạng xã hội trong trường mình là ý tưởng thật thú vị. Giúp cho sinh viên chúng em có

thể trao đổi trực tiếp với nhau và có thể gặp gỡ thầy cô của mình. Tiếp xúc các thông tin từ trường 1 cách nhanh chóng” cảm nghĩ từ sinh viên Trần Thị Hồng Thanh.

Dù có nhiều điểm tương đồng với mạng xã hội Facebook và các mạng xã hội khác. Nhưng trang ME là một mạng độc lập, không phụ thuộc vào đường truyền quốc tế nên trong trường hợp các mạng khác gặp sự cố về đường truyền trang ME vẫn duy trì được hoạt động của mình. Từ đó các công việc của giảng viên và sinh viên được duy trì cập nhật đều đặn và kịp thời.

“Sinh viên của trường là 18.000 sinh viên. Qua đó, việc trao đổi thông tin giữa giáo viên và sinh viên rất khó khăn. Một số sinh viên ở xa thì không thể nào thường xuyên lên trường được. Thông qua kênh này thì giáo viên và sinh viên có thể trao đổi với nhau nhanh nhất, hiệu quả nhất. Đồng thời phân loại được sinh viên theo rừng lớp riêng biệt của họ” – ThS. Lương Quốc Sơn - Thành viên nhóm lập trình Trang ME đã chia sẻ.

Mạng xã hội ME được xây dựng với nhiều chức năng tiện ích cho người sử dụng

Sự ra đời ồ ạt của các mạng xã hội thời gian gần đây ở Việt Nam cũng như trên toàn thế giới đã tạo ra một làn sóng mới kích thích sự phát triển của kênh truyền thông cộng đồng.

Thời kỳ trăm hoa đua nở của các mạng xã hội tất yếu dẫn đến việc phân khúc thị trường ngày một nhỏ hơn, cạnh tranh giữa các mạng ngày một gay gắt hơn. Điểm nổi bật của mạng xã hội mà ai cũng nhận thấy đó là tính kết nối và chia sẻ rất mạnh mẽ. Nó phá vỡ những ngăn cách về địa lý, ngôn ngữ, giới tính lẫn quốc gia. Những gì bạn làm, bạn nghĩ, cả thế giới có thể chia sẻ với bạn chỉ trong tích tắc.

Về cơ bản, mạng xã hội giống như một trang web mở với nhiều ứng dụng khác nhau. Mạng xã hội khác với trang web thông thường ở cách truyền tải thông tin và tích hợp ứng dụng. Trang web thông thường cũng giống như truyền hình, cung cấp càng nhiều thông tin, thông tin càng hấp dẫn càng tốt còn mạng xã hội tạo ra các ứng dụng mở, các công cụ tương tác để mọi người tự tương tác và tạo ra dòng tin rồi cùng lan truyền dòng tin đó.

Trang mạng xã hội ME với lượt truy cập từ 18.000 đến 20.000 lượt 1 ngày. Trang mạng xã hội ME đã tiết kiệm được nhiều thời gian, công sức cho giảng viên và sinh viên trường Đại học Lạc Hồng. Ngoài việc các thông tin được phổ biến nhanh, chính xác, trang mạng xã hội ME còn tạo ra môi trường giao lưu, liên kết thân thiện, cởi mở giữa thầy và trò. Các sinh viên có thể trực tiếp gửi các góp ý của mình về các vấn đề cho nhà trường để cải thiện chất lượng giảng dạy. Đó là liên kết bền vững nhất mà trang thông tin ME mang lại cho trường Đại học Lạc Hồng.

**Ts Nguyễn Vũ Quỳnh** - Đại học Lạc Hồng

► Tiếp theo trang 1

## Sản xuất sữa đậu nành lên men kefir

Liên bang Xô Viết cũ). Những người dân du mục để sữa dê trong túi làm bằng da thú, sữa bị lên men tạo thành sữa kefir. Người ta đã coi đây là món quà mà thượng đế ban tặng. Đến cuối thế kỉ XIX, kefir trở thành sản phẩm quen thuộc của người dân các nước vùng Đông Âu (Nga, Ba Lan, Hungari, Ucraina ...) và các nước vùng Scandinavia. Từ đầu thế kỉ XX, kefir được sản xuất ở quy mô công nghiệp.

Người tiêu dùng Việt Nam chưa quen dùng kefir, thế nhưng đây là sản phẩm có rất nhiều công dụng như cung cấp hệ vi sinh vật có ích, tăng cường hệ thống miễn dịch, tăng sức đề kháng, tăng khả năng tiêu hóa và hấp thụ các chất dinh dưỡng cho cơ thể. Rất nhiều nghiên cứu đã chứng minh kefir có khả năng phòng bệnh tim mạch, xơ cứng động mạch, hô hấp, phổi, viêm phế quản, lao, hen suyễn; chống ung thư nhờ loại bỏ chất gây ung thư carcinogen; trị các bệnh viêm nhiễm và lở loét; điều hòa huyết áp, cải thiện chức năng gan và sản xuất mật trong túi mật, giảm cholesterol, tăng cường hệ thống miễn dịch, tiêu hóa, giảm táo bón; Ca, Mg, tryptophane giúp giảm stress, điều hòa hệ thần kinh; Ca, P giảm chứng loãng xương, thấp khớp.



Hình 1. Các sản phẩm sữa kefir của công ty Vinamilk, Việt Nam

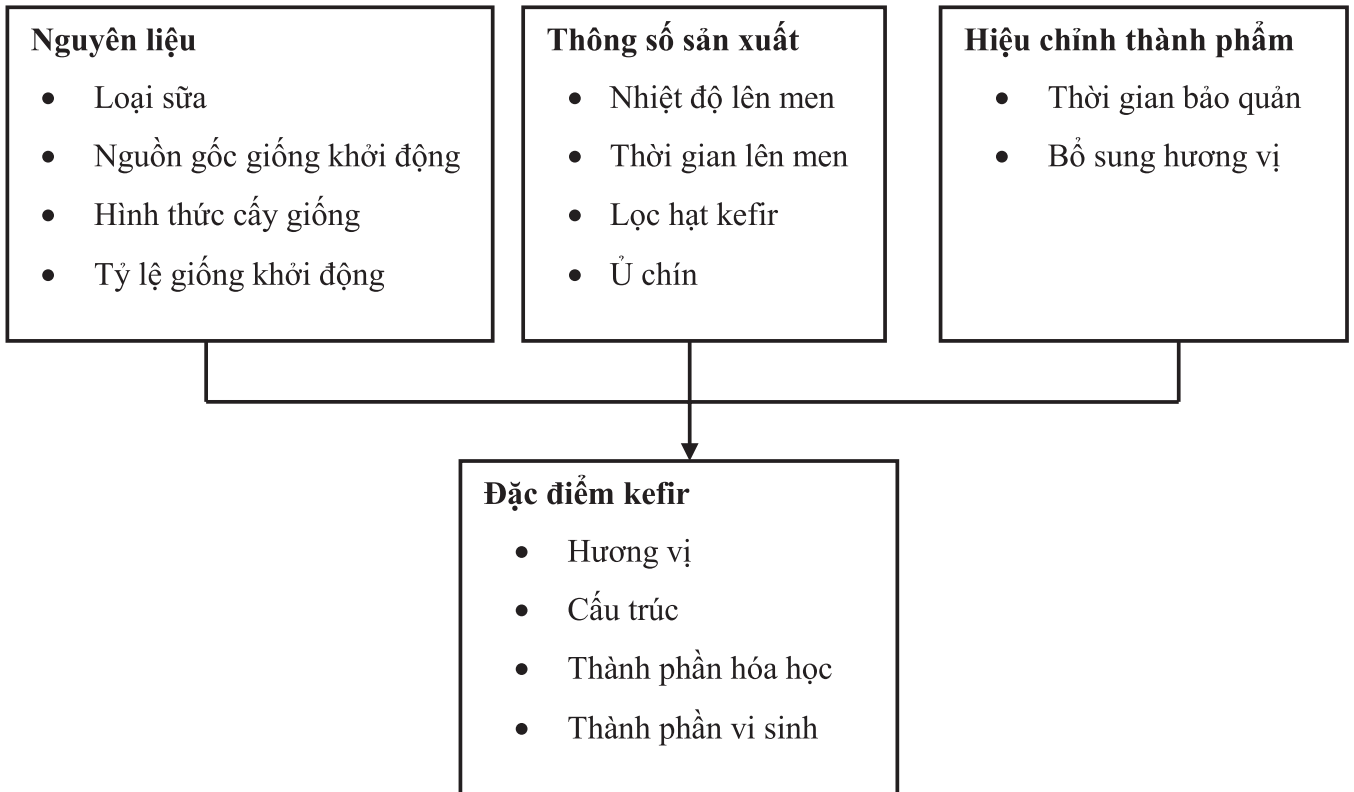
Để sản xuất sữa kefir, cần có giống khởi động. Tại Việt Nam, người ta sử dụng hạt kefir để lên men trong sữa bò. Người này biết lại giới thiệu và cho người khác hạt kefir, cứ thế cách làm sản phẩm này lan truyền nhưng chưa phổ biến rộng rãi. Hạt kefir giống như bông hoa súp-lơ, chiều dài khoảng 1-3 cm, dạng thùy, hình dáng không đồng đều, có màu trắng đến màu vàng trắng, nhớt, cấu trúc chắc. Hạt kefir không tan trong nước và hầu hết các môi trường nuôi cấy. Do đó ta có thể thu hồi được các hạt kefir sau quá trình lên men bằng cách lọc để sử dụng cho những đợt lên men tiếp theo. Hạt kefir có chứa 45% polysaccharide, 30% protein, 20% cacbonhydrate, 4% lipid và tập hợp vi sinh vật có ích. Nhìn chung hạt kefir bao gồm 60 -

80% vi khuẩn lactic lên men đồng hình và dị hình, 3-5 % nấm men và vi khuẩn acetic. Các nấm men lên men được đường lactose nằm ở vị trí bề mặt hạt; ngược lại các nấm men không sử dụng lactose sẽ tồn tại ở sâu trong tâm hạt kefir. Hệ vi sinh vật này có thể thay đổi tùy theo điều kiện địa lý, khí hậu, điều kiện nuôi cấy....

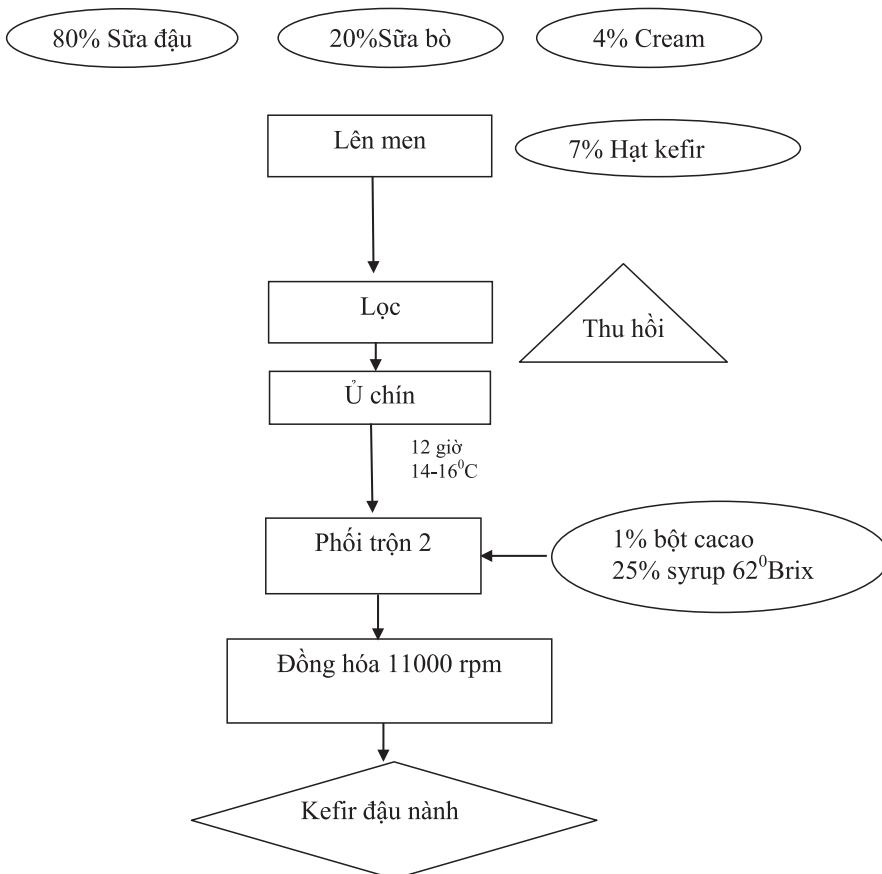
Ở các nhà máy lớn như Vinamilk, người ta có thể sử dụng giống khởi động được thương mại hóa gồm một hỗn hợp dưới dạng đồng khô có chứa các vi khuẩn, nấm men đã biết như *Streptococcus lactics*, *Strep. cremoris*, *Strep. diacetylactics*, *Lactobacillus plantarum*, *L. casei*, *Leunocostoc cremoris* và *Saccharomyces florentinus*... Tuy nhiên sản phẩm làm từ giống khởi động trên cho hương vị không thơm ngon bằng sữa được lên men từ hạt kefir truyền thống.



Hình 2. Giống kefir trong lên men trong hộ gia đình (trái) và công nghiệp (phải)



Hình 3. Các yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng kefir



Hình 4. Quy trình chế biến sữa chua kefir đậu nành

bò; tuy nhiên hiện nay kefir còn được sản xuất từ nhiều môi trường khác như: sữa dê, sữa cừu, sữa đậu nành.....

Dưới đây, chúng tôi giới thiệu quy trình sản xuất sữa chua đậu nành kefir đã nghiên cứu thành công tại Khoa Công Nghệ Thực Phẩm, Đại học Nông Lâm Tp. HCM.

Sau khi lên men, chúng tôi bổ sung thêm cacao nhằm gia tăng mùi thơm, tăng giá trị cảm quan cho sản phẩm. Sản phẩm hơi sệt, đồng nhất; có mùi thơm của kefir và cacao; vị chua ngọt hài hòa, màu nâu của cacao. Sản phẩm có thời gian sử dụng 21 ngày, ở nhiệt độ bảo quản 3-5°C.

**Th.s Nguyễn Minh Hiền,  
Hoàng Quang Bình,  
Lâm Thị Ngọc Châu,  
Thái Thị Thuần,  
Võ Thị Bích Yến,  
Đại học Nông Lâm Hồ Chí Minh**

Theo truyền thống kefir được sản xuất từ sữa



► *Tiếp theo trang 1*

## CHUYÊN MỤC SỞ HỮU TRÍ TUỆ

# Bài 7: CHỈ DẪN ĐỊA LÝ

thể, nơi mà sản phẩm được tạo ra.

Ví dụ: Sản xuất tại Nhật Bản (Made in Japan).

Tên gọi xuất xứ có nghĩa là tên địa lý của một nước, khu vực, địa điểm cụ thể, dùng để chỉ một sản phẩm bắt nguồn từ đó với điều kiện là chất lượng đặc thù của nó hoàn toàn hoặc về cơ bản do môi trường địa lý quyết định, bao gồm các yếu tố về tự nhiên hoặc con người, hoặc cả hai. Ví dụ: Phú Quốc (nước mắm).

Về cơ bản, chỉ dẫn địa lý là một thông báo tuyên bố rằng sản phẩm liên quan có nguồn gốc từ một khu vực địa lý xác định. Điển hình như chỉ dẫn địa lý Phú Quốc được sử dụng để chỉ một loại nước mắm đặc biệt, có nguồn gốc từ vùng đảo Phú Quốc – tỉnh Kiên Giang.

Nhãn hiệu là dấu hiệu mà một thương nhân hoặc một công ty sử dụng để phân biệt hàng hóa hoặc dịch vụ của họ với hàng hóa hoặc dịch vụ của các đối thủ

ạnh tranh. Trong khi đó thì Chỉ dẫn địa lý được sử dụng để chỉ ra rằng những sản phẩm được nhắc tới có xuất xứ từ một vùng nào đó. Một chỉ dẫn địa lý phải được dành cho tất cả các nhà sản xuất ở khu vực đó sử dụng.

Chỉ dẫn địa lý là một trong những đối tượng sở hữu trí tuệ được bảo hộ theo quy định của pháp luật Sở hữu trí tuệ (SHTT) ở các nước nói chung và Việt Nam nói riêng. Theo Điều 4 khoản 22 Luật Sở hữu trí tuệ 2005 của Việt Nam, chỉ dẫn địa lý là dấu hiệu dùng để chỉ sản phẩm có nguồn gốc từ khu vực, địa phương, vùng lãnh thổ, hay quốc gia cụ thể. Như vậy trước hết chỉ dẫn địa lý phải là một dấu hiệu (có thể là hình ảnh hoặc bằng chữ hoặc kết hợp cả hai) nhìn thấy được, dùng để chỉ sản phẩm có nguồn gốc từ khu vực, địa phương, vùng lãnh thổ hay quốc gia cụ thể.

Những điều kiện chung đối với chỉ dẫn địa lý được bảo hộ được quy định tại Điều 79 Luật SHTT 2005 bao gồm:

- Sản phẩm mang chỉ dẫn địa lý có nguồn gốc địa lý từ khu vực, địa phương, vùng lãnh thổ hoặc nước tương ứng với chỉ dẫn địa lý;
- Sản phẩm mang chỉ dẫn địa lý có danh tiếng, chất lượng hoặc đặc tính chủ yếu do điều kiện địa lý của khu vực, địa phương, vùng lãnh thổ hoặc nước tương ứng với chỉ dẫn địa lý đó quyết định.

Như vậy, để có thể được bảo hộ dưới danh nghĩa chỉ dẫn địa lý, thì cần phải tồn tại một địa danh, và tại địa danh này một loại sản phẩm nào đó được sản xuất ra mà danh tiếng, chất lượng hoặc đặc tính chủ yếu của sản phẩm được quyết định bởi những điều kiện địa lý của địa danh đó. Vậy để sản phẩm có được những đặc tính khác biệt, bắt buộc sản phẩm đó phải được sản xuất tại địa danh đó. Chúng ta có thể lấy một số ví dụ điển hình đã được Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam công nhận, bảo hộ là chỉ dẫn địa lý như: Nước mắm Phú Quốc; Cà phê nhân Buôn Ma Thuột; Bưởi Tân Triều; ...

Tuy nhiên, theo quy định tại Điều 80 Luật SHTT 2005 thì có 4 loại đối tượng sau không được bảo hộ với danh nghĩa chỉ dẫn địa lý, bao gồm:

- Tên gọi, chỉ dẫn đã trở thành tên gọi chung của hàng hóa ở Việt Nam.
- Chỉ dẫn địa lý của nước ngoài mà tại nước đó chỉ dẫn địa lý không được bảo hộ, đã bị chấm dứt bảo hộ hoặc không còn được sử dụng.
- Chỉ dẫn địa lý trùng hoặc tương tự với một nhãn hiệu đang được bảo hộ, nếu việc sử dụng chỉ dẫn địa lý đó được thực hiện thì sẽ gây nhầm lẫn về nguồn gốc của sản phẩm.
- Chỉ dẫn địa lý gây hiểu sai lệch cho người tiêu dùng về nguồn gốc địa lý thực của sản phẩm mang chỉ dẫn địa lý đó.

### Đăng ký chỉ dẫn địa lý:

Phạm vi quyền: chủ sở hữu chỉ dẫn địa lý của Việt Nam là Nhà nước (UBND địa phương cấp tỉnh). Nhà nước trao quyền sử dụng chỉ dẫn địa lý cho tổ chức, cá nhân tiến hành việc sản xuất sản phẩm mang chỉ dẫn địa lý tại địa phương tương ứng và đưa sản phẩm đó ra thị trường. Nhà nước trực tiếp thực hiện quyền quản lý chỉ dẫn địa lý cho tổ chức đại diện quyền lợi của tất cả các tổ chức, cá nhân được trao quyền sử dụng chỉ dẫn địa lý.

Tổ chức được trao quyền quản lý chỉ dẫn địa lý có quyền cho phép người khác sử dụng chỉ dẫn địa lý đó theo quy định của pháp luật. Các tổ chức, cá nhân được trao quyền sử dụng hoặc tổ chức được trao quyền quản lý có quyền ngăn cấm người khác sử dụng chỉ dẫn địa lý đó theo quy định pháp luật hiện hành.

Đối với phạm vi bảo hộ về mặt lãnh thổ: các đối tượng sở hữu trí tuệ nói chung, và chỉ dẫn địa lý nói riêng, trong trường hợp được Cục SHTT Việt Nam cấp Giấy chứng nhận đăng ký chỉ dẫn địa lý thì Giấy chứng nhận đó chỉ có hiệu lực tại Việt Nam, do đó phạm vi bảo hộ của chỉ dẫn địa lý là trong phạm vi lãnh thổ Việt Nam.

Về mặt thời gian, Giấy chứng nhận đăng ký chỉ dẫn địa lý có hiệu lực vô thời hạn kể từ ngày cấp.

### Lợi ích của chỉ dẫn địa lý:

Sử dụng chỉ dẫn địa lý là một cách thức chỉ dẫn quan trọng về nguồn gốc của hàng hóa và dịch vụ. Một trong số các mục tiêu của việc sử dụng này là nhằm khuyến khích hoạt động thương mại bằng việc thông tin cho khách hàng nguồn gốc của sản phẩm. Chỉ dẫn địa lý thường ngụ ý tới một chất lượng xác định, điều mà khách hàng có thể mong chờ. Chúng có thể được sử dụng cho các sản phẩm công nghiệp và nông nghiệp. Sự bảo hộ các chỉ dẫn địa lý dựa trên cơ sở pháp luật quốc gia nhưng cũng có một số điều ước quốc tế hỗ trợ cho việc bảo hộ trên phạm vi một số nước.



► Tiếp theo trang 1

## Ngẩn ngơ hương sắc muồng hoa đào

và làm tổ. Cả khu rừng trở nên ồn ào, náo nhiệt hơn những ngày mùa khô vắng lặng. Chỉ vài ngày nữa thôi những cơn mưa rào sẽ đổ xuống, từng chùm hoa Muồng hoa đào lại khoe sắc với đời, với người và với thiên nhiên Việt Nam.

Đâu đó bên bờ suối, một vài vũng nước còn đọng lại sau cơn mưa đầu mùa bất chợt. Độ ẩm của đất đã đánh thức cây Muồng hoa đào cổ thụ tỉnh giấc sớm hơn. Có lẽ sau hàng nhiều chục năm tồn tại ở nơi đây, nó như cảm nhận được mùa mưa đang đến rất gần. Một mình, lặng lẽ nở từng chùm hoa rực hồng trong tán lá xanh.

Không chỉ có các loài thực vật mà hàng trăm chiếc kén bướm ngủ khô, treo lủng lẳng trên cây cũng đang chờ đợi mùi ẩm của hơi nước, mùi hương của hoa. Để chúng giật mình thức giấc, để làm ấm chiếc bụng rỗng tuyệtch, đói khát bằng những giọt mật hoa đầu mùa. Để cùng nhau giao hoan đến mệt nhoài trong những tháng ngày phiêu bồng cùng gió, mây trời, nắng ấm và nhụy hoa...

ôm lấy cả đất trời. Thân cây già được bao bọc bởi lớp vỏ xù xì, đen nhem vì đã nhiều năm trơ gan cùng tuế nguyệt. Từng chùm lá kép lông chim màu xanh ngắt được tô điểm bằng chiếc lá kèm không sớm rụng ở gốc lá, như nâng niu từng ngón tay mềm chải vào mây xanh, chải vào những đám mây hơi nước buổi sáng còn chưa kịp theo gió về trời.



Muồng hoa đào *Cassia javanica* không phải là cây gỗ lớn trong các khu rừng mưa nhiệt đới ở miền Đông Nam bộ. Chiều cao trung bình từ 10 - 20m, đường kính 60cm, với tán lá hình chiếc ô rộng, xòe khắp như muốn

Những chùm hoa Muồng hoa đào *Cassia javanica* rực hồng, thơm ngát trong tán lá xanh rì luôn là đề tài hấp dẫn không chỉ với ong bướm mà còn là chủ đề sáng tác của các nhiếp ảnh gia. Loài hoa này xứng



đáng được đón nhận cái tên Nữ Hoàng của các loài hoa trong chi (genus) *Cassia* sp. được các nhà thực vật học vinh danh cho cây. Với cụm hoa ngù ở nách lá, dài đến 15cm, trên một chiếc cuống chung có lông. Mỗi hoa được hình thành bằng năm chiếc cánh dài khá lớn, bằng nhau, nhưng có ít lông và cánh hoa được trang điểm bằng màu hồng ở gốc cánh và nhạt dần về phía đầu cánh. Bao quanh nhụy hoa màu xanh nhạt là 10 chiếc nhị màu vàng chanh cong cong như những ngón tay ôm ấp lấy bầu hoa. Bầu hoa được trang điểm bằng những sợi lông tơ mịn màng như nhung.

đời, cho thiên nhiên hoang dã Việt Nam.

Cứ mỗi mùa hoa Muồng hoa đào nở rộ, cũng là mùa những cô gái Châu mạ chuẩn bị phát rẫy, làm nương và hy vọng một vụ mùa bội thu. Những chàng trai Châu mạ dũng mãnh chuẩn bị đặt bẫy, để đem sản vật của núi rừng về cầu mưa thuận, gió hòa và họ không quên ngắt những chùm hoa Muồng đầu mùa kết thành chiếc vòng hoa đẹp để tặng người mình yêu. Trong sắc hoa Muồng rực rỡ các cô gái Châu mạ trắng tròn càng thêm muôn phần xinh đẹp hơn. Mùa hoa Muồng hoa đào chỉ kéo dài khoảng một tuần. Rồi những cánh hoa mỏng manh kia sẽ phải theo gió lia cành, để về với đất và nhường phần sống cho từng chùm quả màu xanh, hình trụ buồng mình lủng lẳng trên cây, giúp cho thiên nhiên Việt Nam mãi mãi trường tồn.



Tôi yêu một mùa Muồng hoa đào *Cassia javanica* rực rỡ nữa lại về !!

Bài ảnh: **Phùng Mỹ Trung - Lưu văn Nông**

Thật là thiếu sót nếu bạn chỉ ngẩn ngơ ngẫm sắc hồng lung linh của hoa Muồng hoa đào mà quên đi mùi hương dịu dàng quyến rũ của hoa. Chỉ một cơn gió nhẹ thoảng qua cũng đủ để ta cảm nhận hương vị ngọt ngào đến ngây ngất, khiến cho bạn, lữ ong rừng, cùng nàng bướm nhớn nhớ quên cả lối về. Mùi hương thanh tao ấy là kết quả của đất, của trời, của Tạo hóa đã ban tặng cho người, cho





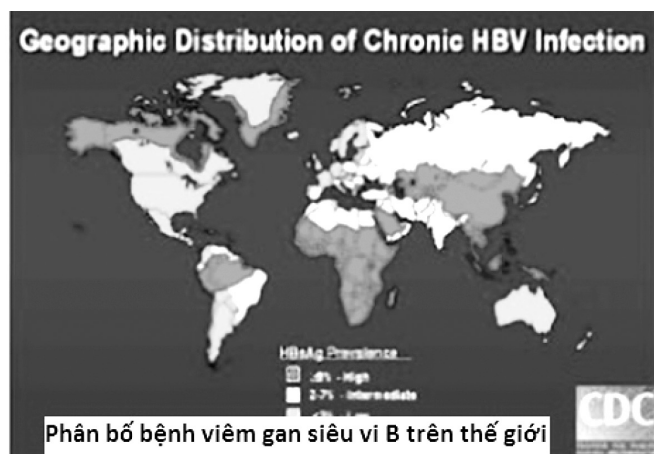
## Đừng hiểu sai về bệnh viêm gan siêu vi B

Bệnh viêm gan siêu vi B vẫn luôn là vấn đề thời sự nóng hổi trong nhiều gia đình và cơ quan. Đi đến đâu, hầu như chúng ta cũng đều nghe nói là phải tiêm ngừa căn bệnh viêm gan đáng sợ kia đi, không thì bị xơ gan, ung thư gan chết đấy. Nhưng điều ít ai biết là trước khi tiêm ngừa cần phải thử HbsAg hay mầm bệnh siêu vi B, xét nghiệm này âm tính mới là cần tiêm ngừa. Nếu thử HbsAg(+), tiêm ngừa sẽ không cần thiết và không ngừa được gì mà còn an tâm sai lầm mình đã ngừa bệnh được.

Đầu tiên, bệnh viêm gan siêu vi B dù là bạn có mắc bệnh ở thể cấp chẳng nữa, BS không có thuốc diệt siêu vi nhưng bệnh lại tự khỏi trong vòng 3-4 tuần. Chỉ có một số ít người sau đó, mới tiến đến giai đoạn viêm gan mạn nhưng các BS vẫn có thể chữa cho bạn khỏi bằng các thuốc chống lại siêu vi và các thương tổn do siêu vi B gây ra.

Bạn chỉ bị biến chứng xơ gan hay ung thư gan vài năm sau đó, một khi mình đã mắc bệnh viêm gan mạn không chịu đi điều trị và khám bệnh sớm. Bệnh AIDS thì hoàn toàn không phải như vậy, một khi đã mắc bệnh thực sự thì không có thuốc nào chữa hết hẳn được cả, tiến triển hầu hết đều dẫn đến tử vong sau vài năm. Bệnh viêm gan siêu vi B có thuốc ngừa thật sự có hiệu quả trong vòng 5 năm sau khi tiêm đủ liều qui định; trái hẳn với bệnh AIDS đáng sợ, đến giờ y học chưa chế tạo được thuốc chủng nào có hiệu quả cả. Nhưng chúng ta cũng nên hiểu thêm là vaccin ngừa bệnh siêu vi B, có tính chuyên biệt chỉ ngừa được 1 bệnh là nhiễm siêu vi B nhưng không phải ngừa được mọi bệnh viêm gan do siêu vi khác như là siêu vi C, D, E.. Tất cả bệnh do các loại ấy đều chưa tìm ra thuốc chủng ngừa.

Thử máu HBsAg nhằm tìm biết xem liệu có mầm bệnh siêu vi B trong cơ thể chúng ta không và cũng để biết có nên tiêm ngừa không: chỉ tiêm ngừa khi HbsAg(-)?

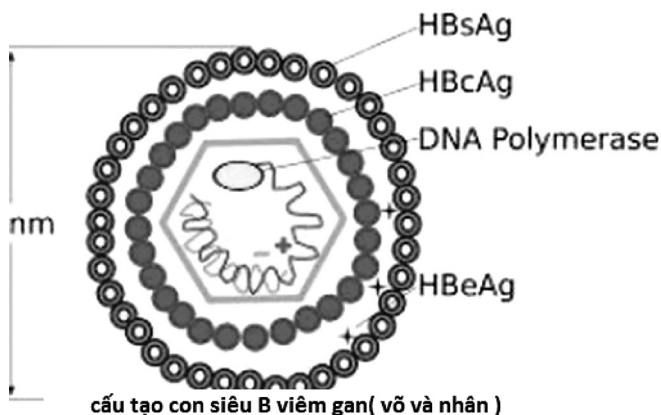


Trên thế giới, hiện có hơn 240 triệu người mang mầm bệnh siêu vi B hay HBsAg(+). Khu vực có HBsAg(+) lưu hành cao nhất từ 8-20% là Trung Quốc, các nước Đông Nam Á, Châu Phi. Tỷ lệ từ 2-7% ở các nước Đông Âu, Cận Đông, Nga. Mức độ thấp nhất (tỷ lệ dưới 1%) là các nước Bắc Mỹ, Tây Âu.

Việt Nam là một trong những nước có tỷ lệ nhiễm viêm gan B vào hàng cao nhất thế giới với tỷ lệ vào khoảng 15 - 20%.

Chúng ta cần nghĩ lại xem tại sao vài chục năm trước đây lúc chưa nhập thuốc chủng ngừa có ai để ý tới bệnh viêm gan siêu vi B đâu? Nhưng từ khi nhập thuốc ấy vào, bắt đầu thử máu xét nghiệm HBsAg, mới biết có những người (+) và những người (-). Những người HBsAg (-) thường có quan niệm sai hoàn toàn là những người HBsAg (+) dễ lây lan căn bệnh đáng sợ kia, không chữa được cho mình. Do vậy, không nên tiếp xúc với người có HbsAg(+) bằng mọi giá, ngay cả nói chuyện điện thoại cũng không dám vì hiểu sai sợ lây bệnh qua đường điện thoại.

Đầu tiên phải đính chính ngay là bệnh viêm gan siêu vi B này không phải sợ quá đáng như bệnh AIDS. Đúng là hai bệnh này đều do siêu vi gây ra không thuốc nào diệt được nhưng chúng lại hoàn toàn khác nhau.



Một khi thử máu HBsAg(+) chỉ có nghĩa đơn giản là người này có mầm bệnh siêu vi B trong cơ thể nhưng người này chưa hẳn là đã mắc căn bệnh viêm gan siêu vi B. Cần phải có thêm xét nghiệm men gan SGOT, SGPT và nếu con số này dưới 50UI/ml là bình thường và người này không có triệu chứng gì, vẫn khoẻ mạnh: đấy chỉ là người lành mang mầm bệnh (porteur sain des germes hay healthy carrier) không có gì hoang mang, sợ hãi. Phải hiểu thêm là trong dân chúng Việt Nam với tỷ lệ mang mầm bệnh này vào khoảng 15-20% mà có ai thử máu để biết mình có bệnh hay cần điều trị gì đâu.



► Thực sự người lành mang mầm bệnh hay HbsAg(+) có thể là vài tháng, vài năm sau sẽ trở lại (-) và lá gan bạn vẫn không sao cả với điều kiện không dính vào bia rượu, làm hại gan không đáng. Người có mầm bệnh siêu vi B với men gan bình thường (chứng tỏ gan không thương tổn) không cần điều trị gì cho tốn kém vì không mang lại lợi ích gì. Ngay cả ở Mỹ cũng thế: không một ai và Bs nào điều trị cho những người lành mang mầm bệnh siêu vi B cả.

Người này đúng là có thể lây lan cho cộng đồng xung quanh nhưng bản thân người đó thì vẫn không sao cả. Người có HbsAg(+) nếu biết sống lành mạnh, không bia rượu thì không phải sau này chắc chắn sẽ bị viêm gan B thực sự và không diễn tiến đến xơ gan, ung thư gan đâu. Họ vẫn tiếp tục sống hoà bình với con siêu vi B đến suốt đời, vẫn còn sống qua nhiều chục năm nữa.

Đã có nhiều người hiểu lầm, ngay cả nhân viên y tế có nhiệm vụ tiêm ngừa viêm gan hay nói hơi quá đáng là người có HBsAg(+) đã mắc bệnh siêu vi B rồi, phải điều trị ngay không thì sẽ bị xơ gan, ung thư gan chết người đấy. Thái độ đó hoàn toàn không đúng và không có tính khoa học. Chúng ta phải trấn an bệnh nhân thay vì hù dọa phi lý khiến bệnh nhân thêm hoang mang. Có người đâm ra chán đời, rượu chè be bét vì hiểu sai và quá sợ tưởng là mắc bệnh viêm gan siêu vi B. Nhiều cặp tình nhân chia tay vì hiểu sai về bạn đời mình xui xẻo vì lỡ thử máu có HBsAg(+).

Bệnh AIDS không phải như vậy, hoàn toàn khác hẳn: Một khi xét nghiệm (+) có nghĩa là đã nhiễm bệnh AIDS, trước sau bệnh nhân cũng tiến đến bệnh AIDS thực thụ nhưng cũng vài năm sau và khó có thuốc chữa hết hẳn. Thái độ với nhân viên y tế khi biết người thử máu AIDS(+) cũng phải tuyệt đối giữ bí mật, trấn an bệnh nhân, tuyên truyền hiểu biết các biện pháp phòng ngừa lây lan cho cộng đồng, chứ chúng ta không nên hắt hủi, hoặc hù dọa bệnh nhân.

Nếu thái độ với người thử máu bệnh AIDS là đúng, thế tại sao chúng ta lại quá sợ và hiểu hoàn toàn sai về bệnh viêm gan siêu vi B về những chuyện không đâu chỉ với xét nghiệm HBsAg(+)?

Bệnh viêm gan siêu vi B lây lan giống như bệnh AIDS qua 3 đường: máu, tinh dịch, mẹ sang con. Nhưng sự lây lan của bệnh viêm gan siêu vi B còn tùy sức đề kháng của mỗi người, không phải ai tiếp xúc cũng đều bị lây cả:

Khảo sát dịch tễ ở nhiều gia đình gồm có cha mẹ và các con sống chung, quây quần bên nhau hàng chục năm. Khi thử máu HBsAg để biết cần tiêm ngừa hay không, thì chỉ một người cha hoặc mẹ có HBsAg(+), các con có người (+) hoặc không: Nếu bệnh viêm gan lây dễ dàng thì chắc chắn những người này đều (+) tất cả rồi nhưng thực sự lại không phải vậy.

Bệnh AIDS hoàn toàn khác hẳn: một người có xét nghiệm (+) sau 2 lần thử máu, phải có biện pháp phòng ngừa chặt chẽ; không thôi lây hết trong gia đình không phải vài năm mà chỉ một phút giây sơ ý sau đó.

Bệnh viêm gan siêu vi B lây chủ yếu qua đường máu, tiêm, truyền chứ không qua không khí, nói chuyện. Chúng ta không nên có thái độ quá sợ những người có HBsAg(+) như có một số nhân viên cơ quan hay hàng xóm không dám tiếp xúc ngồi hay uống nước chung, quá sợ những người có HBsAg(+) như mắc bệnh hủi. Đây là một thái độ hoàn toàn sai lầm, không có kiến thức y học, không hiểu biết chút nào về bệnh viêm gan siêu vi B.

Các thuốc bổ gan có nhiều người dùng để trị HBsAg(+) hoàn toàn không tác dụng chút nào trên siêu vi B. Uống những thuốc ấy dù là 6 tháng hay cả năm chẳng nữa chỉ giúp bạn an tâm về tâm lý chứ không thể nào biến đổi bạn thành người HBsAg(-) được.

Các thuốc diệt siêu vi B vẫn còn đang tiếp tục nghiên cứu, hiệu quả chưa thật hoàn hảo. Điều trị cần lâu dài với bệnh viêm gan mạn rất tốn kém nếu phải dùng là thuốc tiêm.

Muốn biết mình có bị viêm gan mạn và cần phải điều trị không, bạn cần thử thêm ngoài HBsAg một số xét nghiệm nữa như men gan SGOT, SGPT, xét nghiệm HBV-DNA (coi hoạt tính siêu vi B) và cả kháng nguyên HbeAg (để biết lây lan cho cộng đồng nhiều hay ít).

Nếu xét nghiệm men gan cao hơn 50UI./ml, ở người có HBsAg(+) và HBV-DNA(+) chứng tỏ siêu B đang hoạt động, bạn đúng là mắc căn bệnh viêm gan mạn: Bắt buộc phải điều trị vì nếu không thì, diễn tiến nguy hiểm của viêm gan mạn chính là 2 bệnh nguy hiểm xơ gan và ung thư gan rất dễ tử vong.

Khi gia đình bạn có người thân có xét nghiệm HBsAg(+) thì chỉ có những người HBsAg(-) sống chung với người này cần phải tiêm ngừa.

Những người có HBsAg(+) không cần thiết phải tiêm ngừa cho mình vì đã có mầm bệnh, mọi thuốc chủng đều không hiệu quả, tiêm chỉ phí tiền chứ hoàn toàn không ích lợi gì. Trước khi tiêm ngừa, bạn nên thử test HBsAg, nhưng nhớ là sau đó đừng sợ hãi quá đáng một khi bạn hoặc người thân thử máu thấy có HBsAg(+) đấy.

Để kết luận, bài này có mục đích đem lại những thông tin thật đúng đắn về bệnh viêm gan siêu B nhằm trấn an những sự sợ hãi không đáng có trong dân chúng về căn bệnh quá ư là thời sự này. Một lần nữa, chúng ta cần rõ một điều tối quan trọng là bệnh viêm gan siêu vi B là chữa trị được và ngăn ngừa được, không có gì phải lo lắng, khác hẳn với căn bệnh đáng sợ AIDS không chữa hết và ngăn ngừa gì được.

**Bs Dương Minh Hoàng ECFMG**



# Chrome: sử dụng google data proxy để tiết kiệm thời gian online

Cuộc chiến về gói dung lượng, tốc độ cũng như dịch vụ của các nhà cung cấp dịch vụ 3G đang diễn ra hết sức quyết liệt. Người dùng có thể đăng ký sử dụng các gói dịch vụ với tốc độ nhanh nhất và với dung lượng download upload vô tận với một khoản phí không nhiều.

Tuy nhiên, khi mạng di động thông tin 4G đang có xu hướng phát triển cùng với các thiết bị 4G thì cuộc chiến này sẽ phải đi tới hồi kết. Vì khi sử dụng dịch vụ 4G, trong một thời gian ngắn, người dùng có thể sử dụng một dung lượng lớn dữ liệu, lên tới hàng GB thay vì MB như dịch vụ 3G. Nếu làm một phép tính nhỏ bằng việc lấy số dung lượng trao đổi trong 1 giây và nhân số người sử dụng dịch vụ tại thời điểm đó thì con số rất lớn. Chính vì điều này mà các điện thoại 4G sau này đều có chức năng hạn chế băng thông để người dùng hạn chế việc trao đổi dữ liệu không cần thiết. Ngoài việc sử dụng các chế độ của điện thoại, chúng ta có thể sử dụng thêm dịch vụ của Google là Google Data Compression Proxy. Bài viết sẽ hướng dẫn cách cài đặt và sử dụng tiện ích này.

Trước hết, Google Data Compression Proxy là một tiện ích được phát triển kèm theo trình duyệt Google Chrome. Tiện ích này cho phép bạn giảm đáng kể lưu lượng dữ liệu internet mà không ảnh hưởng nhiều tới tốc độ bằng việc tạm chặn luồng dữ liệu giữa trang web, nén và giảm dung lượng của hình ảnh trước khi đưa tới màn hình hiển thị. Điều này có thể giảm dung lượng sử dụng dữ liệu tới 30%. Vì không phải trang web nào cũng điều chỉnh để những hình ảnh hiển thị đúng và hợp lý với các trình duyệt. Lấy một ví dụ, một trang web truyền cho

bạn khoảng 1MB dữ liệu hình ảnh (trong khi bạn chỉ cần 35KB để có thể nhìn thấy bức ảnh rõ ràng trên thiết bị di động). Khi trình duyệt của điện thoại/ máy tính bảng nhận được hình ảnh này thì chúng sẽ tự động điều chỉnh kích cỡ bức hình để hiển thị lên màn hình. Tất cả những quy trình kể trên khiến băng thông bị lãng phí.

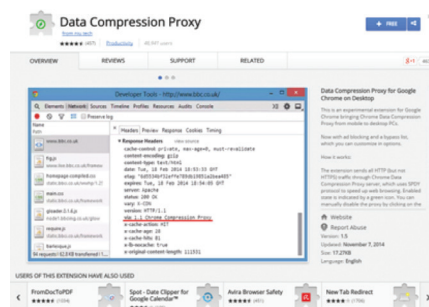
Sau đây là hướng dẫn thiết lập Data Compression trên Google Chrome cho hệ điều hành Windows và trên máy tính bảng iPad:

### Windows:

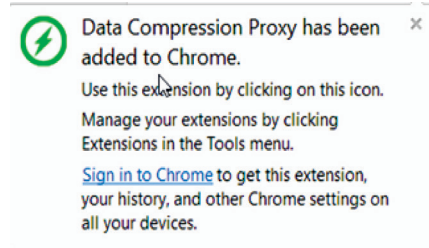
1. Mở chương trình Google Chrome và đi tới đường dẫn:

<https://chrome.google.com/webstore/detail/data-compression-proxy/ajfiodhbiellfcjjedhmmmpaeaebmep?hl=en>

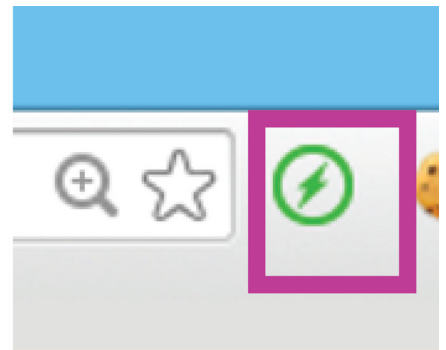
Nhấn vào nút Free màu xanh ở góc trên bên phải màn hình hiện ra để tải và cài đặt vào trình duyệt.



2. Sau khi cài đặt xong, Google Chrome sẽ thông báo như sau :



3. Để Bật/ Tắt tiện ích này, bạn chỉ cần nhấp vào biểu tượng màu xanh bên góc phải màn hình trình duyệt Google Chrome



Tuy nhiên, đối với một số trang web, biểu tượng này sẽ tự động chuyển sang màu đỏ. Lý do là trang web không hỗ trợ việc truy cập thông qua proxy. Điều này có thể xảy ra khi bạn truy cập vào những trang web mà không có trong bộ nhớ cache của Google như trang web của các ngân hàng bạn giao dịch online. Biểu tượng sẽ hiển thị màu xanh để báo hiệu là trang web bạn đang truy cập có hỗ trợ việc hiển thị thông qua Google proxy.

4. Sau một quá trình sử dụng, bạn có thể theo dõi lưu lượng dữ liệu bạn đã tiết kiệm bằng đường dẫn bên dưới vào Google Chrome:

`chrome://net-internals/#bandwidth`

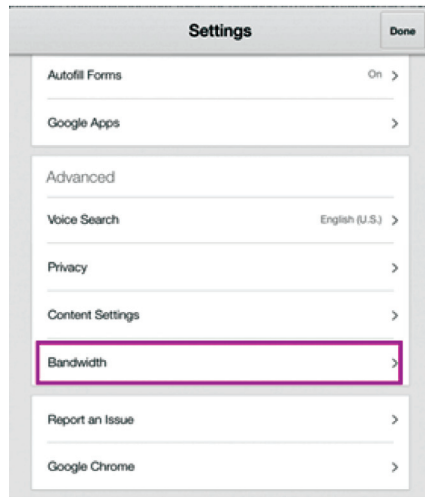
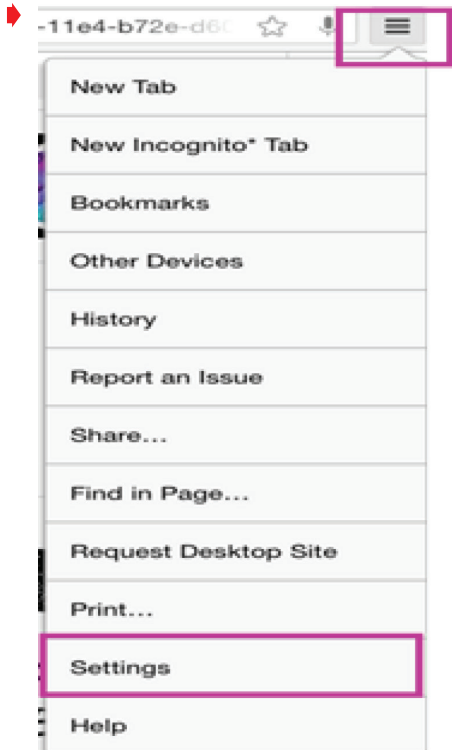


	Session	Total
Original (KB)	628894.9	14255238.2
Received (KB)	484317.2	12860056.9
Savings (KB)	144577.7	1395181.3
Savings (%)	23.0	9.8

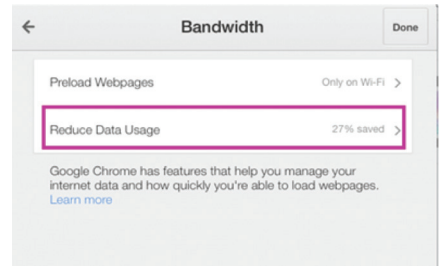
iPad

Quá trình cài đặt tương tự như bước 1 và 2 ở trên. Tuy nhiên, trình duyệt Google Chrome cho iPad sẽ không hiển thị biểu tượng màu xanh như đề cập ở trên. Thay vào đó, bạn sẽ phải thiết lập như sau :

Nhấp vào biểu tượng Settings ở góc trên bên phải của Chrome và chọn Settings.



dòng nhỏ ở dưới để biết bạn đã tiết kiệm dung lượng dữ liệu được bao nhiêu phần trăm



**Lương Gia Định**

Ở màn hình xổ xuống, chọn mục Bandwidth

Tiếp theo, bạn sẽ bật/ tắt chức năng Google Data Proxy thông qua lựa chọn Reduce Data Usage. Bạn có thể thấy tiện ích hiển thị


## Một số thủ thuật với windows 10

Vào ngày 29 tháng 7 vừa qua, Microsoft đã chính thức phát hành phiên bản tiếp theo của hệ điều hành Windows là Windows 10 đến tay người dùng Windows 7/Windows 8.1. Với phiên bản mới này, Microsoft đã có những thay đổi cả về tính năng lẫn giao diện. Bài viết dưới đây sẽ cung cấp một số thủ thuật nhỏ để người dùng mới làm quen và làm chủ Windows 10.

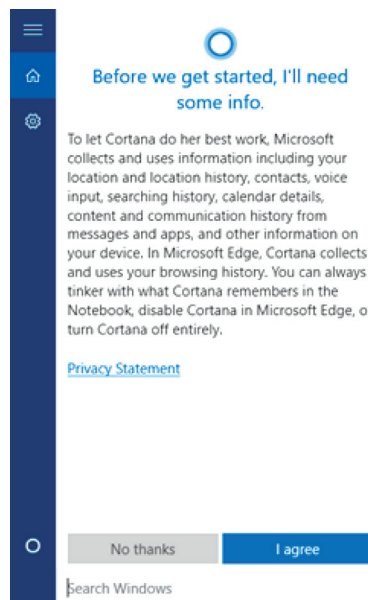
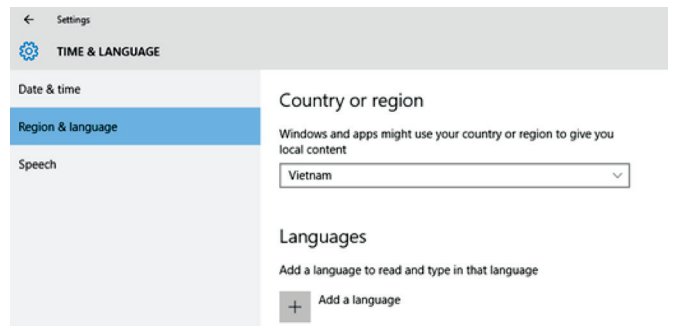
### 1. Bật/tắt trợ lý ảo Cortana.

Trợ lý ảo Cortana được xem là một trong những tính năng thú vị và hữu ích nhất trên Windows 10. Với Cortana, người dùng có thể ra lệnh bằng giọng nói để Cortana tìm kiếm, nhắc nhở, tra cứu thông tin hay trò chuyện cùng trợ lý ảo thông minh này. Tuy nhiên, hiện Cortana vẫn chưa hỗ trợ tiếng Việt và khu vực Việt Nam. Nếu có vốn tiếng Anh tốt, bạn có thể kích hoạt Cortana theo cách sau :

- Chuyển vùng (Region) về vùng Mỹ: Start → Settings → Time and Language → Region and Language → mục Country and region chọn United States

- Nhấn vào nút Search  trên Taskbar rồi nhấn tiếp vào nút Settings . Mục Cortana can give you... bạn chuyển nút chọn về On

- Lúc này, Cortana đã được kích hoạt. Một thông báo hiện ra yêu cầu chấp nhận các điều khoản, bạn chọn I Agree



- Bước tiếp theo, Cortana sẽ hỏi tên bạn là gì, bạn điền vào rồi nhấn Next

Vậy là Cortana đã sẵn sàng. Bạn có thể bắt đầu ra lệnh hay trò chuyện với Cortana được rồi. Để tắt Cortana đi, bạn chỉ cần nhấn nút Search → Notebook → Settings → chuyển về Off.

*Còn nữa*

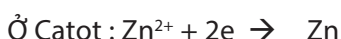
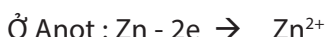
**Trần Trí Khang**



## Đôi nét về quá trình mạ kẽm đôi với những chi tiết mạ đơn giản và phức tạp

Kẽm là kim loại óng ánh, màu trắng xanh, trọng lượng riêng là 7,14, điện thế tiêu chuẩn: -0,76, đương lượng điện hóa 1,22 gam/ampe giờ, nhiệt độ nóng chảy 419,44°C. Kẽm có tính giòn, tương đối cứng; vì điện thế chuẩn của kẽm tương đối âm nên đối với sắt thép nó dùng làm anot; trong công nghiệp việc mạ kẽm nhằm để phòng chống ăn mòn đối với kim loại cho các công trình xây dựng như: các tấm tôn lợp, các dụng cụ ngành điện để ngoài trời, ống nước... và phụ tùng xe gắn máy hay nó còn được gọi là lớp

mạ bảo vệ chống lại sự oxi hóa từ môi trường bên ngoài. Nhưng để tạo cho lớp mạ kẽm mang tính thẩm mỹ cao và bền đẹp hơn khi sử dụng, người ta thường đem đi thụ động hóa bề mặt mạ kẽm theo những màu sắc mong muốn. Về nguyên lý mạ kẽm sẽ theo nguyên lý sau :



Thành phần của dung dịch và chế độ mạ kẽm axit:

Dung dịch 1 được áp dụng cho việc mạ quay, mạ treo và các

chi tiết phức tạp (các loại ốc vít có ren hay kê nằm sâu bên trong)

Dung dịch 2 được áp dụng cho việc mạ những chi tiết đơn giản.

Trong quá trình mạ khi lượng kẽm sunfat giảm người ta thường châm thêm kẽm sunfat trong suốt quá trình mạ nhằm đảm bảo các chi tiết mạ được đều và đẹp; tuy nhiên để tăng độ dẫn điện của dung dịch mạ thường được bổ sung các muối dẫn điện: Natri sunfat, Nhôm sunfat.... Vì dung dịch mạ là dung dịch sunfat nên chúng có độ phân cực không được tốt lắm nên độ phân bố của Zn<sup>2+</sup> không được đồng đều nên người ta thường cho các chất phụ gia hữu cơ (Đectơrin, 2,6 hoặc 2,7 đisunfurphatalen, glycerin..) làm tăng độ phân bố cho ion kẽm. Trong những phần sau tôi sẽ trình bày một số hiện tượng hư hỏng và biện pháp khắc phục trong quá trình mạ kẽm; nhuộm màu kim loại sau khi xi mạ kẽm....

**NHC**

Thành phần dung dịch và chế độ làm việc	Hàm lượng (g/l)	
	Dung dịch 1	Dung dịch 2
Kẽm sunfat ZnSO <sub>4</sub> .7H <sub>2</sub> O	215	210-430
Nhôm sunfat Al(SO <sub>4</sub> ).18H <sub>2</sub> O	20	30
Phèn nhôm Kali Kal(SO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub> .12H <sub>2</sub> O	45-50	50-100
Natri sunfat Na <sub>2</sub> SO <sub>4</sub> .10H <sub>2</sub> O	50-160	50-160
2,6 hoặc 2,7 đisunfurphatalen [C <sub>10</sub> H <sub>6</sub> (SO <sub>3</sub> Na) <sub>2</sub> ]	-	2-3
Đectơrin (chất phụ gia hữu cơ)	10	-
pH	3,8-4,4	3,8-4,4
Mật độ dòng điện (không khuấy): A/dm <sup>2</sup>	1-2	-
Mật độ dòng điện khi có khuấy : A/dm <sup>2</sup>	3-5	3-8
Hiệu suất dòng điện(%)	98-100	98-100
Nhiệt độ	Bình thường	Bình thường

## Kích hoạt tính năng tự động cập nhật bảo mật trong Ubuntu Server

Thật mất nhiều thời gian nếu một quản trị mạng phải chạy bản cập nhật bảo mật (Automatic Security Updates) cho hàng chục máy chủ Ubuntu Server mỗi ngày. May mắn thay là Ubuntu sẽ cho phép bạn kích hoạt tính năng tự động cập nhật bảo mật một cách dễ dàng, do đó bạn sẽ an tâm hơn với các hệ thống của mình.

Tất cả những gì chúng ta cần làm ở đây là chạy dòng lệnh duy nhất sau đây trên mỗi máy chủ.

```
sudo dpkg-reconfigure - plow unattended - upgrades
```

Nếu đã đăng nhập dưới quyền Root thì bạn có thể qua chữ sudo, ngay sau khi chạy lệnh trên sẽ có một màn hình màu hồng xuất hiện nhắc nhở bạn việc cấu hình gói cập nhật, hãy chọn OK để tiếp tục. Trong

trường hợp cửa sổ Terminal rộng hơn thì có thể thấy tất cả nội dung trên một trang duy nhất. Dưới dòng chữ "Automatically download and install stable updates?" là 2 lựa chọn Yes và No. Bạn chọn Yes để thực thi lệnh.

Như vậy, sau khi bạn đã thực hiện các bước trên thì tiện ích sẽ tự cấu hình các tệp tin cần thiết và cập nhật bảo mật trở nên hoàn toàn tự động. Có một lưu ý là, theo mặc định sẽ mất một thời gian chờ đợi để kiểm tra một lần một ngày, vì vậy nó không giống như bất kỳ bản cập nhật bảo mật được cài đặt tức thời khi bạn thay đổi thiết lập này, tuy nhiên bạn không cần phải cài đặt bản cập nhật bảo mật cho các lần tiếp theo nữa.

**NGỌC AN**

## Gỡ bỏ trình diệt virus “thừa”

Trong quá trình sử dụng máy tính, bạn luôn tìm cho mình một trình diệt virus thật mạnh mẽ và ưng ý và bạn thường xuyên cài đặt các phiên bản diệt thử nghiệm, nhưng khi đã hết thời gian sử dụng hoặc bạn muốn thay đổi một trình diệt khác có phiên bản mới hơn, diệt virus hiệu quả hơn. Việc gỡ bỏ sẽ gặp khó khăn hơn nhiều so với lúc cài đặt nếu trước đó bạn sử dụng một số chương trình diệt virus như avast!, AVG, F-Secure, Norton... Với phiên bản mới và có nhiều tính năng vượt trội phần mềm AppRemover có thể hỗ trợ bạn gỡ bỏ hơn 100 chương trình của nhiều hãng nổi tiếng khác nhau, trong đó có Grisoft, Symantec, Kaspersky Lab, F-Secure, McAfee, LavaSoft, Panda Security, PC Tools, Trend Micro, Webroot... Bên cạnh đó, AppRemover còn giúp bạn dọn dẹp tàn dư của trình bảo mật cài trước đó để có thể cài chương trình khác vào máy. Ví dụ như trong trường hợp bạn gỡ bỏ không đúng cách, chẳng hạn nếu gỡ bỏ chương trình diệt virus AVG không “sạch sẽ”, bạn sẽ không thể cài đặt được một chương trình khác.

Tải miễn phí AppRemover về tại địa chỉ: [http://www.download.com.vn/Data/Soft/2009/09/19/AppRemover\\_Download.com.vn.zip](http://www.download.com.vn/Data/Soft/2009/09/19/AppRemover_Download.com.vn.zip). Sau khi tải về, bạn có thể khởi động chương trình bằng cách nhấp đôi vào file AppRemover.exe



mà không cần cài đặt. Trong giao diện đầu tiên xuất hiện, bạn bấm chọn Next.

Lúc này sẽ xuất hiện hộp thoại Select Removal Type trên giao diện, chương trình đưa ra hai lựa chọn: Remove Security Application là gỡ bỏ trình bảo mật đang cài trong máy và Clean Up a Failed



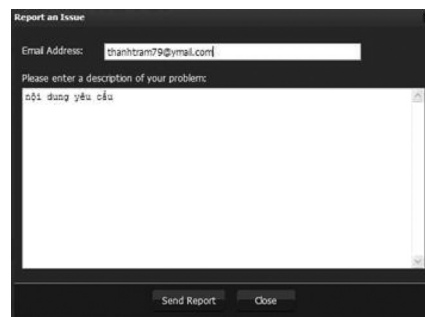
Uninstall là gỡ bỏ tàn dư của trình bảo mật cài trước đó. Tùy chọn một trong hai chức năng trên xong bạn tiếp tục bấm chọn Next, đến đây chương trình sẽ quét hệ thống để nhận dạng những trình bảo mật mà bạn đang cài. Quét xong, bạn bấm Next.

Sau cùng, tại mục Remove Application using automatic mode bạn đánh dấu chọn những chương



trình muốn gỡ bỏ trong danh sách vừa hiện ra. Tiếp tục bấm Next hai lần để chương trình tiến hành gỡ bỏ đến khi hoàn tất, bạn bấm Next lần nữa.

Điểm nổi bật nhất của chương trình này là nếu trình bảo mật đang dùng không có trong danh sách hỗ trợ gỡ bỏ của AppRemover, bạn bấm nút Report an Issue, gõ nội dung yêu cầu OPSWAT (hỗ trợ bằng tiếng Anh) cập nhật cho phiên bản tiếp theo của AppRemover vào khung trống phía dưới, nhập địa chỉ email của bạn vào khung Email Address, rồi bấm nút Send Report để thư đi. Yêu cầu của bạn sẽ được đáp ứng một cách thỏa đáng.

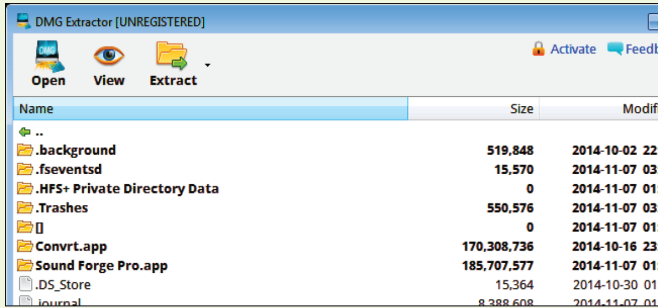


Thành Trâm



# Xem nội dung của tập tin DMG trong Windows

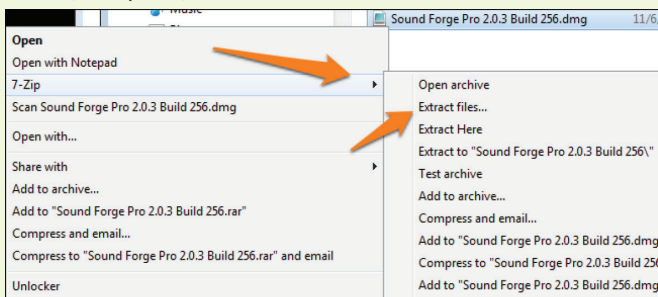
Định dạng DMG là tên viết tắt từ Mac OSX Disk Image, về cơ bản, nó giống như hệ thống tập tin ảnh đĩa ISO trong môi trường Windows. Các tập tin ảnh đĩa thường chứa các file cài đặt chương trình cho các ứng dụng của Apple, nhưng đôi khi chúng cũng có thể được sử dụng để lưu trữ các tập tin nén. Vì chúng là những tập tin cài đặt cho hệ điều hành Mac nên bạn không thể cài đặt chúng trên Windows.



Có nhiều công cụ có thể giúp bạn trích xuất nội dung của tập tin DMG trong môi trường Windows, tuy nhiên, hai công cụ đáng tin cậy nhất mà chúng ta sẽ sử dụng trong bài viết này là 7-Zip (<http://sourceforge.net/projects/sevenzzip/>) và DMG Extractor (<http://www.dmgextractor.com/>). Cả hai chương trình đều miễn phí, tuy nhiên, nếu bạn cần một công cụ chỉnh sửa DMG mạnh hơn, bạn có thể mua các phiên bản trả phí của DMG Extractor.

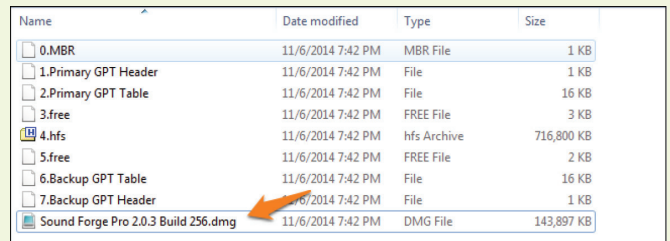
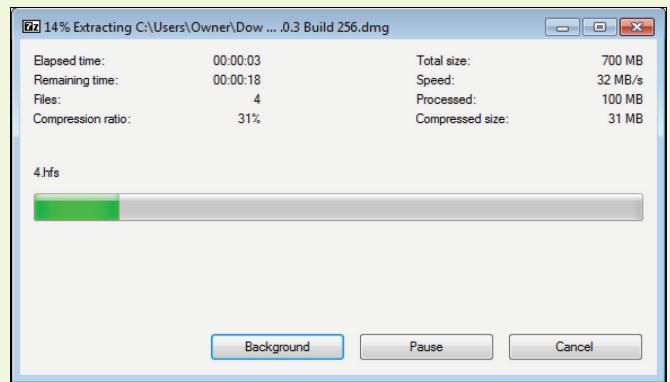
## 1/ Sử dụng 7-Zip

7-Zip là một công cụ nén và giải nén mạnh mẽ và hoàn toàn miễn phí. Sau khi bạn đã cài đặt xong 7-Zip lên máy tính, bạn chỉ cần tìm đến tập tin DMG cần mở trên ổ cứng của bạn và nhấp chuột phải vào nó rồi chọn 7-zip và chọn tùy chọn "Extract here".



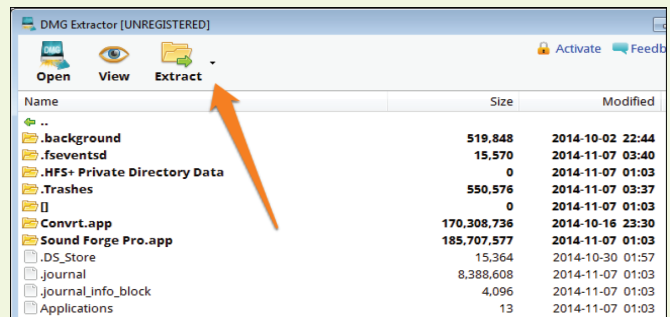
Lúc này 7-Zip sẽ tiến hành "xả nén" toàn bộ nội dung của tập tin DMG vào ổ cứng của máy tính.

Vậy là xong, công việc còn lại của bạn là xử lý các tập tin cần thiết vừa được xả nén.



## 2/ Sử dụng DMG Extractor

DMG Extractor cung cấp cho người dùng một phiên bản miễn phí rất hữu ích cho việc giải nén tập tin DMG, nhưng nếu tập tin của bạn lớn hơn 4GB, bạn sẽ cần phiên bản trả phí. Các phiên bản trả phí cũng cung cấp khả năng trích xuất các tập tin DMG được mã hóa.



Sau khi bạn đã tải về phiên bản miễn phí của chương trình và cài đặt nó, quá trình trích xuất nội dung của DMG rất dễ dàng. Bạn chỉ cần bấm đôi chuột vào tập tin DMG và chờ cho DMG Extractor tiến hành mở nội dung của nó. Lúc này, danh sách các tập tin hiện có trong DMG sẽ được liệt kê ra. Tiếp theo, bạn có thể chọn tập tin cần trích xuất từ danh sách rồi nhấn nút Extract hoặc kéo tập tin từ cửa sổ DMG vào bất kỳ thư mục nào trên máy tính của bạn. Lưu ý, phiên bản miễn phí chỉ cho phép bạn trích xuất tối đa 5 tập tin cùng một lúc.

**Xuân Vỹ**